

Redacţia
Str. Prundului 39-41

Administraţia
Str. Prundului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Abonamentul
până la sfârşitul acestui an
10 coroane.
Exemplarul 20 fileri.

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacţie.

Organul Sfatului naţional român din Ţara Bârsei

INVIERE.

După 18 veacuri de impilare, neamul românesc învie!

Sunt 18 sute de ani, de când împăratul Traian ne-a aşezat pe aceste plaiuri: santinela şi parvâza a leagănului dela Roma.

Presimţiri chinuitoare şi o dureroasă intuiţie L-au îndemnat să ne desfacă de gila-mană şi să ne zidească cotătuşi în braul de uriaşe stavile a Carpaţilor.

Dar roiri de popoare, chemate de legi eterne şi neclintite din adâncul necunoscutului, mănate de lăcomia fără saş a oarbilor patimi, şi-au făcut drumul peste noi; puhoiu după puhoiu s'a revărsat peste culmile Carpaţilor, pentru ca în văile mănoase talazurile să se încruciceze cu furie, doborând mai întâiu santinela, apoi zdrobind cu furie şi leagănul.

Tăcerea nopţii şi repaosul mormântului au aşterant peste noi vâlul oarbei uitării...

După linişirea cumplitudinii uragan, aceleaşi legi eterne şi neclintite ne-au chemat la viaţă.

De sub nămolul îngrozitorului potop au început a răsări sfoase firicele de iarbă, cari au crescut şi s'au îndesat cu vremea.

Un Vivoid cu nume şi sabie de Arhanghel a unit aceste ţarine sub un singur sceptru.

Stea, a cărei rază răstăceau rag şi nelămurit în suflète, s'a îndepărtat repede, căci nimeni n'o aştepta, nimeni nu-i cunoştea taina şi cei, cărora le-ducea scumpa solie, nu erau pregătiţi s'o primească.

Icoana ei dulce şi luminoasă a rămas însă în suflète. Cu cât se părea mai departe acest vis, cu cât înfăptuirea lui cerea mai multe jertfe, cu atât devenea mai drag şi mai scump. El intrupa toate şoaptele inimii, toate dorinţele şi toate nădejzile.

Ţaranul plecat pe coarcele plugului, în slujba gliei străine, privea la dânsul cu aceeaşi ardoare cu care se uită condamnatul la o îndepărtată licărire de speranţă.

El era tot atât de sfânt şi strălucitor, ca şi raial adus de Christ sclavilor, căci s'a născut din aceleaşi suspine înăbuşite, din aceeaşi căldură fierbinte a lacrimelor, cari nu curg în afară, ci se reintorc în suflet...

Eterne şi neclintite legi ale Destinului!

A sosit plinirea vremii!

Azi stea dulce şi fermecătoare îţi cunoaştem taina! Azi ştim, de ce-ti era legată venirea!

Azi, cei, cărora le-ducea solia, sunt pregătiţi pentru primirea ta!

Azi darul tău se revărsă nu numai asupra noastră, ci cuprinde cu razele ei alinaătoare de dureri, pe toţi, cei ce au suferit.

Azi venirea ta înseamnă sărbătoarea tuturor celor asupriţi.

Azi nu mână omenească îţi orânduieste venirea, căci numai voinţă mai presus de-a noastră a putut săvârşi minunea, ca 14 milioane de suflète să fie pătrunse de-odată de acelaşi gând:

Azi, cei, ce coboară piscurile Carpaţilor nu mai au mâna liberatoare ea însăşi prinsă în cătuşe.

Azi sunt optzeci de mii de oameni adunaţi la aceeaşi Alba-Iulie, unde cu 320 ani mai înainte îşi făcuse intrarea triumfală Aducătorul, care nici el însuşi nu-ţi înţelegea taina,

Azi cei adunaţi vestesc împlinirea măreată a visului, Optzeci de mii de glasuri extremură văzduhul şi patruzpezece milioane de piepturi, răspunzând la ecou, giganticul freacă sparge tările.

Azi putere omenească nu mai e în stare să te-alungă dintre noi.

Co bine-i, că n'ai venit pe neaşteptate, căci coardele inimii ni-s'ar fi rapt sub povara simţirii!

R. Cristea.

Intrarea lui Mihai Viteazul în Alba-Iulia în 1 Noembrie a anului 1599.

Introducere

de către

de către

Intrarea lui Mihai-Voda în câmpul și tâbăra dela Sibiu, înainte cu încetul spre Alba-Iulia. Prin toate orașele pe unde trecea prin cale, locuitorii alergau înainte și darul, trăgând puși în șomă de vasele și prințutul cu mare dragoste și entuziasm. Apropinduse de Alba, locuitorii orașului și ai județului îl întâmpinară ca de o leghie înainte cu multă cinste și daruri. În capul lor era episcopul catolic **Dimitrie Naprazdi** inconjurat de tot clerul său. El felicită în numele poporului pe domn de **sosirea sa, arătându-i tot felul de fericiți, o domnie vecinică asupra țării Ardealului** ce el dobândise cu sabia, o viață îndelungată și fâmbăzi multe, care să se adauge unele peste altele. *In această zi, Luni 1 Noevrie (s. n.) Mihai-Voda intră cu mare pompă în ca. n. a. Ardealului*. Dorința ce adevărații au de a face "împăcirea" asvira popoarelor, printr-o strălucită privilegiu arădându-se la vesela îmbătăre a unei izbânde de atât vreme dorită, făcu pe Mihai de puzte în această intrare triumfală o poadoabă, neauzită în părțile noastre. Intrarea sa făcut prin poarta Ștăntului George. De la această poartă până la palatul domnesc stă înșirați ostași, de apbe, părțile Căiel, în mai multe rânduri, în dosul cărora se grămădise mil de mil de popor. Înainte venia episcopul și clerul său, corporațiile orașului, apoi o bandă de muzică, care se compunea din opt trombe și cu multă armonie modulau sunetele lor, de tot altăcaz tobe de oțel de pe obiceiul turcesc, de un bun număr de flaut și țărăni. În arma acestei ochăstre, venia Mihai, călare pe un măreț cal alb. Opt copii de casă, înveștiți cu mare eleganță, înconjurau calul domnului.

Mihai purta pe cap un calpac unghuresc împodobit cu o fulă neagră de pene de cocor, legată cu o copcă de aur; o manta lungă albă de mătase țesută cu fir, având pe de lături țesuți vulturi de aur; o tunică albă de aceiași materie; țungi ciorapi de mătase albi, cusuți cu pietre scumpe și cismie de safian galben; de brâu atârna o pală de Taban, împodobită cu aur și rubine.

O ceată de zece lăutari urma îndată după domn, cântând cârmăre naționale. Opt oazi duceau de frâu opt cai acoperiți cu pele prețioase, lucrate în aur și argint și împodobiti la cap cu pene aurii. Apoi venia o mulțime de boieri și ofițeri străluciți, toți călări și o numeroasă trupă de soldați. Lângă Domo se purtau atârnatul lui Andrei Bathori, luate în bălăia dela Sibiu. Ele erau desfăcute și plecate spre pământ în semn că Ardealul este supus.

Astfel, în mijlocul concertului trâmbițelor, dobelor și altor instrumente, în sunetul clopotelor și în zvonul tomarilor, cu care se uniau strigările de bucurie ale poporului, intră Mihai în capitala Ardealului și trase la palatul domnesc. În cale până a nu ajunge la acest palat Mihai spuse, că se îndreaptă către un nobil unghur Ștefan Bodoni, ce căruse prins

în bălăia dela Sibiu și îl întreabă unde ar fi mai bine să treacă. Sără îndoliat, zise Bodoni în palatul prințului Andrei. La care, vorbă Mihai răspunse: "Ce mi sunt eu lucră birător?" mirându-se, că încă se da numele lui Andrei onor palat, care acum era cu drept cuvânt al său. Toată această simeea se împărți în liniște și cu orândușă prin ospății și case publice, fără să face nici o pagubă sau vătămare locuitorilor. Nimeni n'ar fi îndrăznit a face vreun rău știind pe strășnicul Domn acolo.

Când se vesti cuprinderea Moldovei, toată lumea rămase nimită de mirare. Acel eșifan, care umbra și isbește cu loțuța trăsnetului, aceluși minunat, ostași cari suferă în tăcere marșurile cele mai răpezi, osselează și foamea cumplită, trăind numai de entuziasm și de glorie, bănușii și joc de paterile naturii, nu și de ale oamenilor, aceea bună rânduială, aceea disciplină și jertficia ce ei păstrează în această companie, toate strălucitele triumfuri, cari înconjură strădanțiile lor fură gloriozitate și trămbăie în toate părțile. Veneu cu arătate încă în Europa o asemenea armă aici un asemenea general. În toate părțile se zicea că Mihai a cuprins Ardealul în unsprezece zile și Moldova numai în opt. Toți dușmanii săi se îngroziră. Ei se incredințară că singuri nu pot face nimic împotriva ei numai coborându-se toți împreună.

Mihai ajunsese acum în culmea gloriei și a măreții ce el visase. Abia cinci ani trecuse de când el trăsese sabia spre a apăra țara sa de tirania turcescă și printr-o mulțime de eroice triumfuri, respinsese poporul turcesc departe de dânsul și de întreaga Europa creștină. Nu numai atât! El vorbea și el crea o patrie mare pe cât ține pământul românești, norocul ajutându-l în câteva luni și Ardealul și Moldova și o parte din Balau sunt unite cu țara Românească. Rămăsesse numai Timișoara cu ținutul ce se afla sub Turci și Oradina—mare cu părțile orientale ale Ungariei, pe care el le cerea de la împăratul, cu dreptul că ele fac parte din Ardeal precum fusesse și sub Sigismund Bathori. Acest mil înțineri dobândite naționale ar fi fost completă. Independența absolută ar fi nrmat fără îndoliat. Mihai realizase acum visarea iubită vovezilor celor mari ai Românilor. Acum Românul s'a intră și cu Românul și toți au una și aceeași patrie, una și aceeași cărmăre națională, astfel precum ei s'au fost din vremile vultate ale vechimii. Statul acesta nou are hotărâși naturale de minepe; el e destul de puternic; pământul său destul de binecuvântat de cere; locuitorii săi numeroși și în mare parte omogeni; el poate trăi, poate sta da dinșiși și a se apăra împotriva năvărilor străine. Mihai avea destulă înțelegere spre a constitui acest stat, ale cărui hotare le trăsese cu sabia sa. Dar spre a așeza bine

Ardealul și a ține în cîmăntul țării sale, dăru, prea grabnic înăfășă, îl trebuia vremea și vremea îi fu de lipsă. El n'apucase încă să încimeze zidirea s'a d'abia rădăcina și atât glasul cobitor al clopotelor răsună și începe a suna cu țără și din toate părțile înveșterii aleargă după nimeni să îi mil de mil ce mi și toți intră spre a-l sărăma. Văită căci au ne-am înțeles optri aci, în culmea triumfulor noastre. Române, oprind împreună cu noi și timpul și istoria?

Pentru ce după dragă povestire a altor norocite și mari isbăni, să fim săndiți a deserie și cruntele noastre norociri?

Se scoală morții.

În noaptea, când doarme țărântul pământ în pacea solemnă și droapă. Sub crucile străbăne de lemn ce s'au înțeles Se șgude schitul și în vechiul moment Voivodul Mihai se deșteaptă.

Vătețuri de umbre pe ziduri s'alung; Cumplită se înalță fantasma; Cu svonuri ce pân' la hotare ajung Clopotnița veche vibrează prelung. Se elatină Gatagetestna...

Surd vuet străbăne tăcutul fâg; Trosnind mănăstirea străbună, În două își frânge prea sfântul locas; Voivodul se năvălă aceluși, Iar zălele-i fulgeră a lună.

Și Vodă rostește cu gura răpăcat — Spătare, dă-mi spada și calul, E clipa când ceasul suprem a sunat, Adună de-grăbi boierii la sfat. Căci vreau să cuprindem Ardealul.

Nu s'haraci la luptă ai noștri armași, Ei nu văd schimbării sorții. Cu mine împreună opt miș de arcași Vor trece Carpații. Când viși sunt lași, Vom ști să ne batem noi, morții!

Vrem slobozi să fie toți fraji; Cei vii în zăvăli se întrec nelincet. Vorbește mai bine un palos curul Din lanțul robiei, pe veci sfărâmat, Decât în un loc diplomații!

— Măria ta, oștile-s gata de-un ceas Și-asteptăi poruncă domnească, Sunt toate un suflet, un trup și un glas. Merinde destule în saci ne-au rămas, Ga vișorii vor să pornească!

lar Vodă grăește: — Aș v'am visat! Și-acuma străngeți căpitani, Să știe, că ceasul suprem așteptat De secoli și secolă-acum a sunat Și nu-l vor aduce lar, anii.

Să știe prezentul: cu noi s'a născut Și n'oi a dormit idealul; Avem o'moșie și noi ne-am bătut Mai larg să-i întindem străbăniți ținut Și una să-l facem cu Ardealul.

Și-acuma înainte cu Domnul, copil! Săpate cu semnele slovel

* Nicolae Bărbulescu: Istoria Românilor sub Mihai Vodă-Viteazul.

Adunarea națională dela Alba-Iulia.

(Pe lângă toate eforturile făcute din partea redacției, abia odată am putut avea legătura telefonică cu Alba-Iulia, mijlocită și aceea prin Legiunea română din Sibiu. De aici lipsa de știri mai detaliate).

La adunare s'a prezentat o mulțime de aproximativ 80.000 de oameni, veniți din toate părțile locuite de Români. Insuflețire uriașă.

S'a prezentat o deputațiune de Români basarabeni și una de ofițeri din Regat. Moții — și de astădată, fala uriașei manifestări naționale — au venit cu toții în portul lor național.

Sâmbătă după amiazi au declarat Delegații Unirea tuturor Românilor, iar Duminică declarațiunea a fost predată Constituantei.

Rezoluțiunea Adunării s'a citit apoi în liber întregului popor de către cel mai tânăr Episcop.

* * *

Regele Ferdinand se va încorona la Alba-Iulia cu numele de Mihai al II-lea.

Informațiuni.

Serbarea noastră națională în bisericile din Brașov. Pe rând la Alba-Iulia se petecia soarta neamului nostru, la Biserica Sf. Nicolae din Schein, se ținea mare slujbă divină. În «ruale de Paști Părintele Ioan Pricu a rostit o frumoasă cuvântare, în care a trecut în revistă suferințele noastre din strămoși. Cuvântarea a fost ascultată cu evlavie de credincioșii pătrunși de însemnătatea zilei istorice și s'a încheiat cu un întreg «Trăiască România Mare», după care a urmat dintr-o singură simțire întonarea imnului nostru național «Deșteaptă-te Române».

În același mod s'a ținut slujbă și în celelalte biserici, trăgându-se clopotele și bătându-se toaca după ordinea înaltului Sfat.

La mormântul lui Andreiu Mureșianu. Absolvenții cu elevii școlilor noastre medii și comerciale, din privilegiul zilei mari de 18 Novembre v., au depus ieri o cunună de flori cu tricolor pe mormântul lui Andreiu Mureșianu. La acest act sărbătoresc a luat parte întreaga gardă română și un public numărös.

Ofițeri români la Brașov. Garda națională dinpreună cu elevii școlilor în drum spre mormântul poetului Mureșianu, s'au întâlnit cu trei ofițeri, ai regimentului 1 de vânători, care actual se află la Căkszereds. S'a făcut imediat o spontană manifestație de entuziasm, iar ofițerii au venit la internat, unde se află comandamentul militar român din Brașov.

Am aflat dela Dnii ofițeri, că mobilizarea a mers cam încet din motive tehnice, dar că însuflețirea e fără păreche în istoria României. Contrar știrilor din foile ungurești, soldații sunt bine; îmbrăcați, bine nutriți, desigur ceoaze ne-am

convins cu plăcere, căci domnii ofițeri au fost însoțiți de 25 soldați, cari au rămas la gara.

Telegrama lui Poincaré despre unitatea Românilor.

Paris, 29 Nov.

Take Ionescu, președintele Consiliului pentru unitatea tuturor Românilor, a adresat preșidentului republicii franceze, cu ocaziunea deplină eliberării și alăturării la țara mamă a Alsaciei și Lorenei, o călduroasă telegramă.

Președintele Poincaré a răspuns-la acea telegramă următoarele:

„Mulțumesc din inimă pentru călduroasa telegramă trimisă. Reînțeleg espreșunea dorinței mele, ca România, prietina Franței, să-și vadă cât mai curând realizat idealul unității sale naționale.“

Arcul de triumf din Paris. După informațiunile ziarelor din Paris trupele învingătoare, la reînțocirea lor de pe câmpul de luptă, vor trece în mod sărbătoresc pe sub reumitul «Arc de triumf» dela Paris. Conform programului stabilit, în primul rând vor trece pe sub acest arc capii statelor aliate și anume: regele Angliei, Belgiei, Italiei, Serbiei și al României, moștenitorul de tron al Greciei, un prinț japonez și apoi preșidenții republicii: portughez, chinez, și sud-americane.

Preștiri pentru primirea lui Wilson. Președintele Wilson va debarca în portul Brest unde va fi primit în numele guvernului francez de ministrii Pichon și Leygues. De aici va merge direct la Paris, unde va fi salutată de președintele Poincaré și membrii guvernului francez și ai guvernelor aliaților.

Doză curioasă. E vorba de propaganda românească în Ardeal. Credem că cei mai buni propagandiști ar fi lușii preoți și învățătorii de acasă, cari au făcut

demulț propaganda acestor și, peste to- întreagă pătură cultă de peste Carpați. E bine să ne gândim a nu le țignu sentimentul când s'ar trezi deodată cu o serie de propagandiști cari ar încerca să-i convingă pentru actul la care ei visase și pentru care luptase o viață întreagă.

Lucrul de care trebuie să-și des sesma ori ce om cu scaun la cap din România, este că o prodagandă politică de partid ar fi o adâncă țignire, o grea ofensă pentru Românismlul de peste Carpați, — orice ar zice cutare rătăciți de pe la noi în apele politicialismului din țară.

Ardeleni! nu de dragul unui partid politic sau al cutărui șef politic din regat, ci pentru biruința drepturilor neamului nostru de pretindena.

În toate luptele lor naționale de până acum, n'au fost conduși de șefi, ci de însăși cauza mare ce apărau.

Și tot așa înțeleg să rămâie și pentru viitor (Neamul Românesc). — I. Agărbicesnu.

Stindarde tricolore românești Din cauza lipsei țnari de stofe e absolut imposibil a se găsi stindarde tricolor româneșc.

Magistratul și poliția orașului Brașov, cari încă se pregătesc pentru primirea trupelor române, au avut o ideie ingenioasă pentru pregătirea steagului tricolor, pe care o recomandăm tuturor orașelor din Ardeal și anume: din seria de steaguri, ce le arborau în decursul războiului și cari azi nu mai au nici o noimă, au împrumutat dela cel aghuresc culoarea roz; dela cel austriac culoarea galbenă și dela cel alșesc culoarea albastră și astfel au făcut un mândru stindard tricolor românesc.

Români vor ocupa Clujul și Turda. Comandantul trupelor române din Borssec a declarat, că are ordin să ocupe cu trupele sale Clujul și Turda.